

**UCHWAŁA NR XXVIII206/2020
RADY POWIATU W MYSZKOWIE**

z dnia 26 listopada 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc
w Rodzinie w Powiecie Myszkowskim na lata 2021 – 2026.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020, poz. 218 ze zm.) Rada Powiatu w Myszkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Myszkowskim na lata 2021 – 2026, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Myszkowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

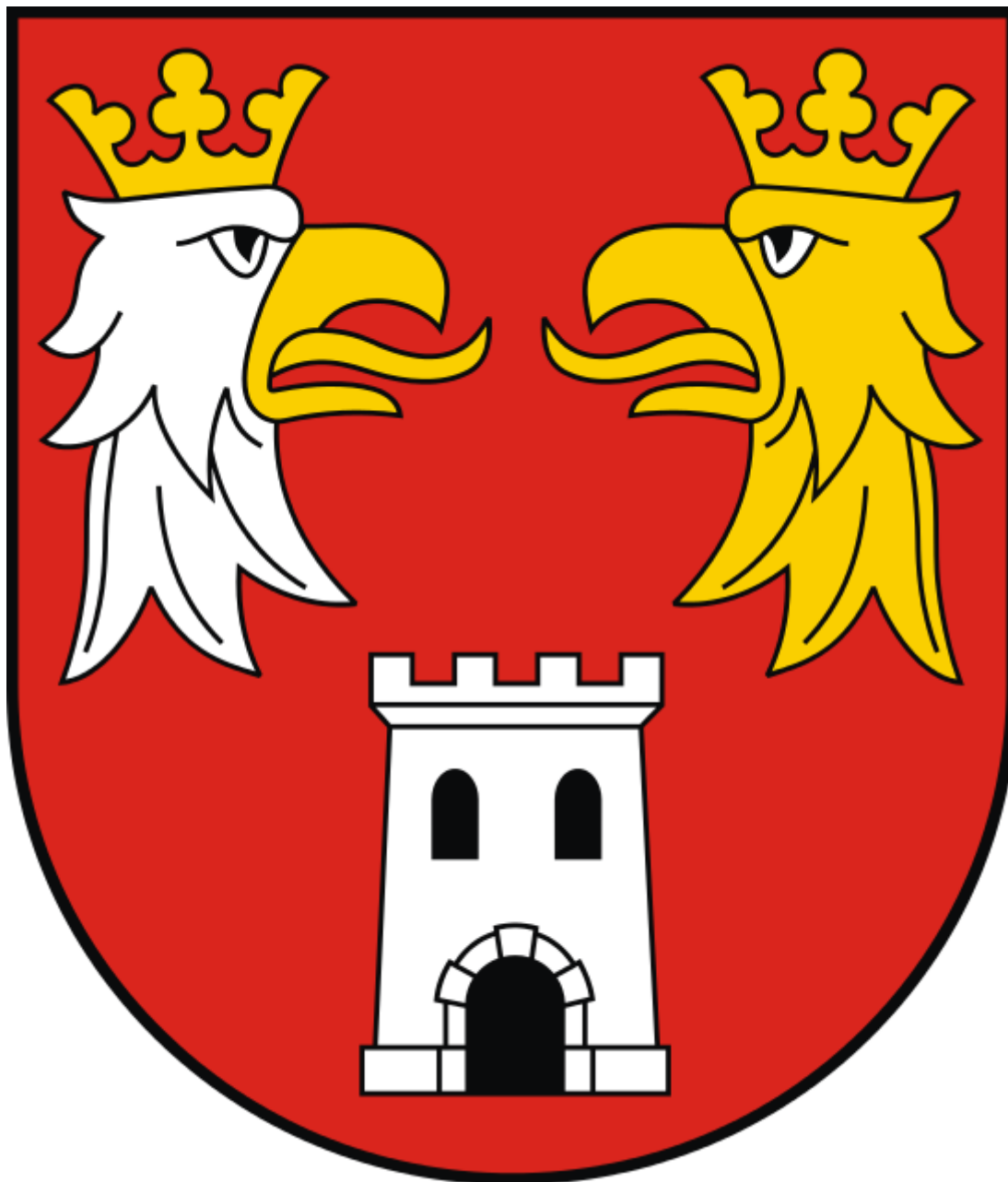
Wojciech Picheta

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/206/2020

Rady Powiatu w Myszkowie

z dnia 26 listopada 2020 r.

**POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE MYSZKOWSKIM NA LATA 2021 -2026**

*„Najłatwiej i najpiękniej
nie gnębić drugih,
ale samemu nad sobą pracować,
żeby być możliwie jak najlepszym”
Sokrates*

I. Wstęp

Przemoc jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny. W szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodując szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Stosowanie przemocy w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Aby zaniechać stosowania przemocy w rodzinie ważne jest podjęcie kompleksowych działań w tym zakresie. Działania te powinny dotyczyć zarówno organizacji pomocy osobom doświadczającym przemocy, działań profilaktycznych w tym zakresie, jak i wszelkich działań mających na celu zatrzymanie zachowań przemocowych u osób stosujących przemoc w rodzinie. Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie są integralnym elementem kompleksowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy. Oddziaływania w postaci programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, powinny być uzupełniane działaniami interwencyjnymi, jak i działaniami profilaktycznymi mającymi na celu zapobieganie wszelkich form przemocy.

II. Założenia programowe

Podstawą prawną do opracowania i realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020, poz. 218 ze zm.).

Niniejszy program opracowany został na podstawie ramowego programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie zawartego w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na lata 2014 – 2020, ustanowionego Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 1359/351/IV/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. oraz zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (Dz. U. z 2011, Nr 50, poz. 259)

W programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych uwzględnia się następujące elementy:

- edukację na temat mechanizmów i dynamiki przemocy, kulturowo – obyczajowych zjawisk wzmacniających przemoc oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc,
- promocję wartości wspierających godność człowieka, takich jak: dobro rodziny, równość płci, partnerstwo rodzinne, prawa kobiet i dzieci, odpowiedzialność za dokonywane wybory i czyny,
- uczenie umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli,
- stosowanie procedur behawioralno – poznawczych ukierunkowanych na korygowanie postaw osób stosujących przemoc i na zmianę zachowań poprzez ćwiczenie konstruktywnych form myślenia i reagowania.

I. Cele i zawartość programu:

Cel główny – zatrzymanie przemocy w rodzinie

1. Cele szczegółowe:

- a) powstrzymanie stosowania przemocy przez osobę stosującą przemoc,
- b) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- c) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie,
- d) uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- e) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- f) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,

- g) zmiana zachowań przemocowych na konstruktywne z poszanowaniem praw i uczuć innych,
- h) uzyskanie informacji o możliwościach korzystania z działań pomocowych, interwencyjnych, prawnych, psychologicznych;
- i) opracowanie własnego planu bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożonych używaniem przemocy.

2. Zawartość programu

Zawartość merytoryczna programu skoncentrowana jest na takich elementach jak edukacja, rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych, zmiany behawioralno – poznawcze.

Tematyka zajęć będzie uwzględniać następujące obszary:

a) społeczno – kulturowe źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej – powiązania między przemocą a stereotypami dotyczącymi płci i relacji między kobietami i mężczyznami oraz rodzicami i dziećmi, realne i wyobrażalne różnice między mężczyznami i kobietami,

b) problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich – potrzeby sprawców dotyczące władzy i kontroli, zaprzeczanie odpowiedzialności za przemoc i obwinianie ofiar, proces wiktylizacji, rozróżnianie zachowań agresywnych i asertywnych, rozpoznawanie osobistych postaw związanych z przemocą, uczenie się odpowiedzialności za własne decyzje,

c) planowanie i rozwijanie samokontroli – mechanizmy agresywnych zachowań, zaprzeczanie aktom przemocy i zniekształcanie obrazu minionych wydarzeń, zniekształcenie myślenia i unikanie świadomego wyboru oraz decyzji, rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych, ćwiczenie "przerwy na ochłonięcie" jako doraźnej techniki powstrzymywania agresywnych reakcji, przygotowanie indywidualnego planu zapobiegania agresywnym zachowaniom,

d) uzależnienia i patologia społeczna – rozpoznawanie uzależnienia od alkoholu i narkotyków, specyfika związku między nadużywaniem substancji chemicznych a stosowaniem przemocy (uświadomienie, że alkohol nie jest przyczyną przemocy), zaburzenie życia rodzinnego spowodowane patologicznym zachowaniem rodziców, rozpoznawanie jak ślady bycia krzywdzonym przekształcają się we wrogość wobec innych,

e) komunikacja interpersonalna – zdolność do rozpoznawania i konstruktywnego wyrażania uczuć, intymność i umiejętność empatycznego słuchania innych i reagowania z szacunkiem, umiejętność rozwiązywania konfliktów oparte na negocjacjach i kompromisach, rozpoznawanie różnych form wyrażania wrogości i braku szacunku oraz uczenie się konstruktywnych postaw wobec innych,

f) promocja pozytywnych standardów i wartości życia rodzinnego – wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo w związkach i w rodzinie, szczerość i solidność, akceptowanie osobistej odpowiedzialności za czyny, rozwijanie zdolności do szacunku i wsparcia oraz akceptacji dla uczuć, opinii, postępowania i przyjaciół, partnerki/partnera, sprawiedliwość i równość w podziale praw i obowiązków w rodzinie, partnerstwo ekonomiczne i gotowość do materialnego wspierania dzieci niezależnie od formalnego statusu małżeństwa,

g) przemoc seksualna – rozpoznawanie poniżających i nieakceptowanych przez partnerkę/partnera zachowań i sytuacji związanych z seksem jako ważnej formy przemocy,

h) dzieci, przemoc i wychowanie – wpływ przemocy domowej na psychikę i zachowanie dzieci, uświadomienie, że agresywne metody wychowawcze krzywdzą dzieci i uczą je stosowania przemocy, modelowanie pozytywnych form i umiejętności rodzicielskich, formy dyscypliny bez przemocy jako alternatywa dla agresywnego karania,

i) tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych będących często ofiarami przemocy – sprawcy przemocy powinni uczyć się pozytywnych zachowań wobec ludzi starszych i niepełnosprawnych (członków ich rodzin) i radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi, o wiele częściej pojawiającymi się w rodzinach gdzie są osoby starsze i niepełnosprawne, w sposób inny niż stosowanie wobec nich przemocy,

j) możliwości podejmowania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie działań terapeutycznych.

Tematyka programu może być poszerzona zgodnie z potrzebami uczestników o następujące tematy:

1. Jak być opiekunem, rodzicem dziecka z ryzykownymi zachowaniami.
2. Zapoznanie z rozporządzeniem w systemie procedury „Niebieskiej Karty” i wzorów formularzy,

3. Zapoznanie z aplikacjami mobilnymi w pomocy osobom z problemem alkoholowym.
4. Zapoznanie z prawnymi i psychologicznymi aspektami procedury zobowiązanych do leczenia odwykowego.
5. Objawy i wczesne rozpoznanie FAS.
6. Elementy Treningu Uważności (Ćwiczenia uważności).

1. Baza merytoryczna programu

Baza merytoryczna programu opiera się na następujących programach:

1. Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach (TSR)
2. Wzmacnianie motywacji do zmiany (dr William, R. Miller)
3. Program z Duluth (elementy)
4. Porozumienie bez przemocy (Marshall Rosenberg)
5. Trening zastępowania agresji.

1. Stosowane metody pracy

- praca indywidualna na tle grupy
- mini wykłady – edukacja, informacja
- burza mózgów
- wizualizacje
- refleksja indywidualna
- zadania do indywidualnego wykonania
- analiza zadań domowych
- informacje zwrotne
- ćwiczenia umiejętności
- dyskusje
- modelowanie przez prowadzących poprzez np. komentarze, refleksje, korygowanie
- scenki/drama

1. Zakładane rezultaty

Działania diagnostyczne, edukacyjne i ćwiczenia mają przyczynić się do:

- uznania przez osobę stosującą przemoc faktu stosowania przemocy,
- uświadomienia osobie stosującej przemoc czym jest przemoc,
- powstrzymywania się przez uczestników od aktów przemocy,
- uzyskania przez uczestnika świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycia nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji,
- zdobycia wiedzy w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy,
- zamiany zachowań agresywnych asertywnymi,
- nabycia konstruktywnego wyrażania uczuć,
- umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresujących,
- zwiększenia odpowiedzialności za własne czyny.

I. Realizacja programu

1. Realizator programu

Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie.

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne prowadzone są przez osoby, które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji,

- posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,

- mają udokumentowany co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Nabór uczestników

Adresatami niniejszego programu są osoby stosujące przemoc domową, zarówno kobiety jak i mężczyźni, mieszkańcy powiatu myszkowskiego.

Uczestnikami programu mogą być:

- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których Sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary zobowiązując ich do uczestnictwa w programie,

- osoby, wobec których została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty”,

- osoby wobec, których zachodzi podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie lub zostały zmotywowane przez służby,

- osoby, które z własnej inicjatywy chcą zmienić swoje zachowanie wobec innych osób,

- osoby uczestniczące w terapii leczenia uzależnienia od środków psychoaktywnych, dla których oddziaływania korekcyjno – edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii,

- osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.

3. Procedura pracy z osobami stosującymi przemoc

1. Procedura przyjęcia do Programu rozpoczyna się sesjami indywidualnymi (max. 2 godz.) w celu zebrania następujących informacji:

- historia relacji, w których występuje przemoc oraz poprzednich związków,
- historia interwencji związanych z przemocą,
- historia pomocy terapeutycznej, medycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
- doświadczenia związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków,
- historia przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych,
- kontakty z wymiarem sprawiedliwości,
- historia edukacyjno-zawodowa,
- charakterystyka szczegółowa zachowań i postaw przemocowych,
- cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej.

2. Zapoznanie z kontraktem socjalnym – określenie reguł uczestnictwa w Programie.

Treść kontraktu zawiera następujące obszary:

- wymogi formalne dotyczące: frekwencji na zajęciach, informacji na temat czasu trwania zajęć, formuły grupy, warunków uzyskania zaświadczenia o ukończeniu zajęć lub brania w nich udziału,

- zobowiązanie do powstrzymywania się od agresywnych zachowań w relacjach z rodziną i osobami obcymi,

- zobowiązanie do zachowania abstynencji dotyczącej używania środków psychoaktywnych,
- przestrzegania zasad pracy w grupie, które są zgodne z normami współżycia społecznego i zasadami komunikacji interpersonalnej,
- informacje na temat poniesienia konsekwencji nieprzestrzegania kontraktu,
- informację o kontaktowaniu się podmiotu realizującego program z innymi instytucjami np. realizującymi procedurę "Niebieskiej Karty" czy kierującymi osobę na zajęcia, zarówno w trakcie trwania zajęć jak i po ich zakończeniu – w ramach monitoringu.

3. Kolejne etapy to sesje grupowe. Oddziaływania na uczestników składają się z treści edukacyjnych oraz praktycznych ćwiczeń dostarczających korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy związane z przemocą oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.

4. Reguły uczestnictwa w programie

1. Przed przystąpieniem do programu uczestnicy podpisują kontrakt socjalny określający zasady uczestnictwa w programie.

2. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową obejmuje nie mniej niż 50 godzin.

3. Przerwy między kolejnymi zajęciami w ramach programu nie powinny być dłuższe niż tydzień.

4. Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu, policji lub prokuratury stosuje się powiadamianie tych organów o:

- przystąpieniu sprawcy przemocy do programu,
- każdej sytuacji uchylania się od udziału w programie,
- zakończeniu uczestnictwa w programie.

5. Do programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową nie przyjmuje się:

- osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, którzy nie przeszli podstawowego cyklu terapii,
- osób chorych psychicznie,
- osób, które nie są sprawcami przemocy domowej,
- osób do 18 roku życia.

V. Zakończenie programu:

Zakończenie programu łączy się z oceną dokonaną przez prowadzących program. Ocenie podlegają:

- obecność na spotkaniach m.in.: 75%,
- zaangażowanie,
- przestrzeganie warunków/reguł uczestnictwa w programie,
- przestrzeganie zasad pracy w grupie,
- niestosowanie przemocy,

Uczestnik po spełnieniu powyższych warunków otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu programu.

VI. Monitoring

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi są rodziny osób stosujących przemoc.

Monitoring prowadzony jest w trakcie trwania programu, jak również do 3 lat po jego zakończeniu.

System monitorowania obejmuje:

- monitorowanie sytuacji rodzin osób stosujących przemoc w rodzinie - informacje uzyskane

z ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodzin, przedstawicieli Zespołów Interdyscyplinarnych, Dzielnicowych,

- sprawdzanie systematycznego uczestnictwa w zaplanowanych spotkaniach,
- monitorowanie realizacji założeń kontraktu socjalnego.

Nadzór nad prawidłową realizacją programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową sprawuje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie.

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisem art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz. U. z 2020, poz. 218 ze zm.) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Dotychczasowy Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przestanie obowiązywać z dniem 31 grudnia 2020 r.

Wobec powyższego należy wprowadzić powiatowy program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w powiecie myszkowskim na lata 2021 – 2026, uwzględniający jego założenia.

Z powyższych względów podjęcie uchwały jest konieczne i uzasadnione.